

Písomný výstup pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.2.1 Zvýšiť kvalitu odborného vzdelávania a prípravy reflektujúc potreby trhu práce
3. Prijímateľ	SOŠ Jána Antonína Baťu, Námestie SNP 5, Partizánske.
4. Názov projektu	Zvyšujeme kvalitu vzdelávania a odbornej prípravy.
5. Kód projektu ITMS2014+	312011Z792
6. Názov pedagogického klubu	Pedagogický klub rozvoja podnikateľských vedomostí a kľúčových zručností– prierezové témy.
7. Meno koordinátora pedagogického klubu	Ing. Alica Jakubeová
8. Školský polrok	01.09.2020-31.01.2021
9. Odkaz na webové sídlo zverejnenia písomného výstupu	https://sospe.edupage.org/text/?text=text/text19&subpage=3

Úvod

Pedagogický klub podnikateľských vedomostí a kľúčových zručností– prierezové témy je vytvorený učiteľmi a majstrami OV.

Klub bude fungovať počas školských rokov, od septembra 2020 do januára 2023, teda 25 mesiacov a jeho udržateľnosť vychádza z koncepcie nového modelu SOŠ, ktorého súčasťou sú „riešiteľské rady“ tímov pre vzdelávacie oblasti ISCED 3A, 3C a pre odborné vzdelávanie a prípravu.

Spôsob organizácie: stretnutia 2 krát do mesiaca. Dĺžka jedného stretnutia: 3 hodiny.

Varianta klubu: pedagogický klub s výstupmi.

Zrealizované stretnutia:

September 2020 – 2 stretnutia, každé v trvaní 3 hod.

Október 2020 – 2 stretnutia, každé v trvaní 3 hod.

November 2020 - 2 stretnutia, každé v trvaní 3 hod.

December 2020- 2 stretnutia, každé v trvaní 3 hod.

Január 2021- 2 stretnutia, každé v trvaní 3 hod.

Zameranie pedagogického klubu:

Pedagogický klub sa bude zameriavať na rozvoj podnikateľských vedomostí, ekonomického myslenia a tvorby, ako prierezovej témy.

Cieľom realizácie aktivít pedagogického klubu je zvýšenie odborných kompetencií pedagogických zamestnancov pre ďalšie zvyšovanie úrovne podnikateľských vedomostí, ekonomického myslenia a projektových kompetencií žiakov naprieč vzdelávaním.

Podnikateľské vedomosti, ekonomické myslenie a schopnosť riešiť problémové úlohy z tejto oblasti, sú dôležitými (kľúčovými) schopnosťami žiaka a predpokladom pre ďalší úspešný osobnostný a profesijný rast žiaka.

Činnosti a výstupy v rámci predmetného pedagogického klubu budú následne implementované do edukácie s cieľom rozvíjať u žiakov kompetencie tak, aby vedeli komunikovať, argumentovať, používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy, poznať sám seba a svoje schopnosti, spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine, ekonomicky myslieť, tvoriť správne rozhodnutia, vytvárať podnikateľské zámery, stanovovať ukazovatele úspechu.

Ďalšími aktivitami členov pedagogického klubu, tvorbou výstupov a ich implementáciou do praxe, chceme dosiahnuť, aby žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce sa naučili riadiť seba, tím (firmu), vypracovať si harmonogram svojich prác, získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod.

Vytvoríme didaktické materiály, ktoré budú následne efektívnym nástrojom učenia sa žiakov - prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií a ďalšie spôsobilosti, napríklad:

- vhodným spôsobom zareagovať v rôznych kontextových situáciách, nadviazať kontakt so zákazníkom,
- zostaviť základné písomnosti osobnej agendy, poznajú ich funkciu, formálnu úpravu a vedia ju aplikovať,
- vytvoriť základné písomnosti osobnej agendy v elektronickej podobe,
- identifikovať a popísať problém, podstatu javu,
- navrhnúť postup riešenia problému a spracovať algoritmus,
- získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich,
- na základe získaných informácií formulovať jednoduché uzávery,
- na základe stanovených kritérií posúdiť rôzne riešenia a ich kvalitu,
- kultivovane prezentovať svoje produkty, názory,
- prijať kompromis alebo stanovisko inej strany,
- poznať základy jednoduchej argumentácie a vie ich použiť na obhájenie vlastného postoja,
- využívať rôzne typy prezentácií,
- aplikovať vhodnú formálnu štruktúru na prezentáciu výsledkov svojho výskumu
- proaktívne riadiť (zahŕňa zručnosti ako je plánovanie, organizovanie, riadenie, vedenie a poverovanie), prezentáciou predstaviť výsledky svojej práce širšej verejnosti,
- chápať a rešpektovať hodnoty duševného vlastníctva.

Ďalšie činnosti, ktoré budú realizované v rámci pedagogického klubu:

- Tvorba Best Practice,
- Prieskumno-analytická a tvorivá činnosť týkajúca sa výchovy a vzdelávania a vedúca k zlepšeniu a identifikácii OPS,
- Výmena skúseností pri aplikácii moderných vyučovacích metód,
- Výmena skúseností v oblasti medzi-predmetových vzťahov,
- Tvorba inovatívnych didaktických materiálov,
- Diskusné posedia a štúdium odbornej literatúry,

Identifikovanie problémov v rozvoji podnikateľských vedomostí, ekonomického myslenia a schopnosti tvoriť projekt a navrhnúť možné riešenia.

Stručná anotácia:

Pedagogický klub rozvoja podnikateľských vedomostí a kľúčových zručností – prierezové témy sa zaoberal nasledujúcimi témami:

- práca s odbornou literatúrou.
- Podnikavosť[“] v strategických dokumentoch EU a v doporučení – nové opatrenia na podporu odborného vzdelávania.
- Metódy a formy rozvoja podnikateľských vedomostí – fiktívna firma.

- Akčný plán, podnikateľský plán, SWOT analýza.
- Best Practice.

Kľúčové slová:

Podnikateľské vedomosti, kľúčové kompetencie, Best Practice, metódy, analýza.

Zámer a priblíženie témy písomného výstupu

Zámerom nášho výstupu je popísať aktivity zrealizované učiteľmi, členmi pedagogického klubu na zasadnutiach pedagogického klubu rozvoja podnikateľských vedomostí a kľúčových zručností–prierezové témy.

Priblíženie témy:

Štátny vzdelávací program zahŕňa výchovu k podnikaniu ako jednu zo štyroch hlavných oblastí, spolu so svetom práce, spotrebiteľskou výchovou a riadením osobných financií. Práve pedagogickí zamestnanci majú možnosť, schopnosť a príležitosť rozvíjať čiastkové podnikateľské kompetencie postupne a nenútene s ohľadom na kognitívne predpoklady a biologicko-psychologické schopnosti, veku primeraným spôsobom na všetkých stupňoch vzdelávacieho procesu. Tento proces je nevyhnutný preto, aby žiaci získavali podnikateľské schopnosti, zručnosti a rozvíjali osobné vlastnosti a aby dokázali teoretické poznatky, ktoré nadobudnú v procese vzdelávania, uplatniť v praxi. Učitelia, vychovávatelia, ale často aj majstri odborného výcviku sú vzdialení podnikateľskej sfére, nepoznajú reálne podnikateľské prostredie zvnútra a nemajú s ním osobné skúsenosti. Program kontinuálneho vzdelávania by mal priblížiť podnikateľské prostredie, preklenúť bariéru medzi teóriou a praxou. Tradičné formy vzdelávania nereflektujú dostatočne požiadavky trhu práce na praktické informácie a na získanie podnikateľských zručností.

Odstránením aj týchto nedostatkov sa zaoberá činnosť nášho klubu.

Jadro:**Popis témy/problém****Problém:**

Podnikateľské vzdelávanie je súčasť celoživotného vzdelávania, počas ktorého človek získava osobné vlastnosti, zručnosti a podnikateľské schopnosti. Podnikateľské kompetencie patria v znalostnej ekonomike medzi kľúčové kompetencie potrebné pre trh práce. Preto potreba podnikateľského vzdelávania v období prípravy žiakov na povolanie a ďalší profesijný rast v našej spoločnosti dlhodobo rezonuje. V procese výchovy a vzdelávania sa jedná o rozvoj ekonomickej a podnikateľskej gramotnosti, ktorú potrebuje každý občan preto, aby porozumel svetu podnikania, aby mal predstavy o možnostiach vlastného aktívneho zapojenia sa do diania v národnom hospodárstve, či už v pozícii podnikateľa ako samostatne zárobkovo činnnej osoby alebo aktívneho zamestnanca s rozvinutým podnikateľským povedomím a schopnosťou tvorivo, aktívne a kvalifikovane participovať na trhových procesoch. Ako vyplýva zo Správy zo zasadnutia Pracovnej skupiny pre mládež Rady Európskej Únie

v Bruseli (11.2.2014), ktorá sa venovala téme podnikateľstva a vzdelávania v Európe, podnikanie je kľúčovým prvkom nezávislosti a blahobytu mladých ľudí v Európe a na celom svete. Súčasne je jedným z riešení, ako znížiť mieru nezamestnanosti mládeže, teda aj absolventov škôl. Zo záverov jednoznačne vyplýva, že podnikateľské vzdelávanie má vo formálnom vzdelávaní svoje miesto. Členské štáty by mali podnecovať žiakov rozvíjať ekonomickú a podnikateľskú gramotnosť postupne od mladého veku na všetkých stupňoch vzdelávania.

Záver:

Zhrnutia a odporúčania pre činnosť pedagogických zamestnancov

Zhrnutie v oblasti práce s odbornými zdrojmi

V európskom referenčnom rámci sa „podnikanie a iniciatívnosť“ považuje za jednu z ôsmich kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie. Naučiť sa podnikateľským zručnostiam tak neznamena len schopnosť a vedomosť vytvoriť a viesť podnik. Podnikateľské vzdelávanie pozostáva jednak z technických, tzv. *hard* schopností, a jednak z prierezových, takzvaných mäkkých zručností. Európska komisia považuje vzdelávanie v oblasti podnikania za nástroj, ktorým sa môže podporiť podnikavosť mladých ľudí. „Všetci mladí ľudia by mali pred ukončením povinnej školskej dochádzky získať aspoň jednu praktickú skúsenosť s podnikaním,“ uvádza sa v oznámení Komisie z novembra 2014 „Prehodnotenie vzdelávania: Investícia do zručností na dosiahnutie lepších sociálno-ekonomických výsledkov“.

Podnikanie ako kľúčová kompetencia nemusí byť nevyhnutne podľa Komisie osobitným školským predmetom. Vyžaduje si skôr spôsob výučby, v ktorom budú hlavnú úlohu zohrávať empirické učenie a práca na projektoch. Učitelia, ktorí v tomto procese zohrávajú rozhodujúcu úlohu, nemôžu učiť o podnikateľskom duchu, pokiaľ ho sami nemajú. Preto sú predpoklady na výučbu tejto špecifikácie ešte náročnejšie. To platí pre všetky úrovne vzdelávania – od materskej škôlky až po vysokoškolské vzdelanie.

Faktom však ostáva, že podnikateľské kompetencie a zručnosti je možné získať alebo vybudovať len praxou, na základe skúseností z reálneho života. Podľa európskych odborníkov ale existujú špecifické kompetencie, ktoré podporujú vzdelávanie učiteľov v oblasti podnikania.

Na Slovensku je podnikavosť ako jednou z kľúčových kompetencií zapracovaná vo vzdelávacích programoch, ktoré pripravujú štátne inštitúcie. Podľa ministerstva školstva je preto súčasťou všetkých učebných a študijných odborov stredných škôl.

Osemnásť krajín Európskej únie využíva na podnikateľské vzdelávanie samostatné širšie stratégie.

Slovensko a Slovinsko stavili na zakomponovanie témy do mládežníckej stratégie. Vzdelávanie v oblasti podnikania je na Slovensku podľa Euridice správy organizované na základe „Stratégie pre mládež na roky 2014 až 2020“, ktorá je dotovaná prostredníctvom Operačného programu Ľudské zdroje v rámci prioritnej osi 1 pre vzdelávanie.

Stratégia zdôrazňuje kreativitu a podnikanie ako jednu z deviatich priorít. Tieto akcie sú široké, ale kvantifikovateľné od mentorských schém vo formálnom a neformálnom vzdelávaní až po podporu podnikateľských súťaží v médiách, so silným dôrazom na učebné osnovy a zapájaním podnikateľov do vzdelávacieho prostredia.

Inovatívne metódy, prístupy:

Na základe aktivít v rámci stretnutia klubu sme vytvorili nasledovný prehľad inovatívnych metód na rozvoj podnikavosti na našej SOŠ. Zameriavame sa najmä na metodiku práce s fiktívnou firmou a na inovatívne metódy, ktoré v rámci tejto aktivity môžu byť využité.

Učiteľ má v súčasnosti veľké možnosti výberu vyučovacích metód. Spoločným znakom súčasných inováčných didaktických teórií a koncepcií je kladenie dôrazu na aktívnu spoluúčasť žiakov, na výchovu žiakov k aktivite. Zo záverov výskumov vyplýva, že neexistujú „dobré a zlé“ vyučovacie metódy. Každá metóda má svoje klady a zápory pôsobenia. V praxi je nutné rešpektovať zásadu, že vyučovacie metódy treba vyberať podľa toho, ako vyhovujú výchovným a vzdelávacím cieľom, obsahu vyučovania, charakteru vyučovacieho procesu, podmienkam vyučovania a najmä konkrétnym žiakom.

Pri výučbe ekonomických predmetov rastie popularita takých vyučovacích metód, ktoré sú založené na riešení autentického problému alebo prípadu, a ktoré vyžadujú samostatnú prácu žiakov.

Cvičná firma je špecifickou formou činnostne orientovaného vyučovania, ktoré vykazuje zároveň prvky problémovo-skupinového aj integrovaného vyučovania. V cvičnej firme sú všetky úrovne operácií simulované na vzdelávacie účely. Ako základná vyučovacia metóda sa tu využíva simulačná metóda, ktorá umožňuje žiakom vyskúšať si činnosti počas programu, umožňuje im robiť chyby a poučiť sa z nich a zároveň vyžaduje od nich v simulovaných situáciách rovnaký stupeň serióznosti, motivácie a koncentrácie ako v reálnej praxi. Pridanou výhodou tejto vyučovacej metódy je skutočnosť, že simulovaná situácia sa môže modifikovať tak, aby vyhovovala individuálnym potrebám žiakov. Široké uplatnenie v cvičnej firme nachádzajú všetky dialogické metódy. Schopnosť viesť dialóg a vyhýbať sa konfliktom je predpokladom na prežitie jednotlivca v stále sa meniacom prostredí. Cvičná firma pracuje na predpoklade rozvoja osobnosti každého jej zamestnanca-žiaka. Dialóg sa tu praktizuje na všetkých úrovniach a vo všetkých oddeleniach. Žiaci vnímajú seba ako

členov tímu s vysokým stupňom znášanlivosti. Prípadné konflikty sú tu dokonca akceptované ako nevyhnutný výsledok spolupráce pri dosahovaní rovnakého cieľa. Preto v cvičnej firme ani nepotláčame emócie.

- SWOT analýza

SWOT analýza sa najčastejšie používa ako situačná analýza pre strategické plánovanie. S jej pomocou posúдите predpoklady podniku uskutočniť stratégie na trhu. Nemusí však ísť iba o prípravu stratégie spoločnosti ako takej, SWOT analýza sa dá využiť aj pri čiastkových projektoch a nových produktoch alebo službách. Samostatná skratka SWOT je odvodená od anglických názvov skupín, do ktorých sa jednotlivé faktory zaraďujú. Pre prehľadnosť sa využívajú matice alebo grafy.

S – strengths – silné stránky

W – weaknesses – slabé stránky

O – opportunities – príležitosti

T – threats – hrozby

Všeobecne sa dajú silné a slabé stránky definovať ako faktory, ktoré vychádzajú z vnútorného prostredia firmy a tá ich môže zmeniť alebo ovplyvniť. Príležitosti a hrozby (vonkajšie prostredie) sa ovplyvniť príliš nedajú. Môžeme ich však brať do úvahy pri príprave strategických plánov a prispôbiť sa im.

SWOT analýzu je možné rozdeliť na niekoľko na seba nadväzujúcich krokov:

Nájdenie faktorov

Zostavenie SWOT matice

Vyhodnotenie

Stanovenie stratégie/plánu

Hoci je pre zostavenie SWOT analýzy potrebné vykonať niekoľko krokov, nemá žiadne jasne stanovené pravidlá. V podstate ide o to, že nás donúti zamyslieť sa nad elementárnymi zložkami nášho podnikania.

Aplikácie vo vyučovaní:

SWOT analýzu môžeme využiť k mnohým činnostiam vo vyučovaní, napríklad k projektovému vyučovaniu (napr. metóda expertných skupín). Môžeme ju tiež použiť ako techniku vzájomného hodnotenia žiakov.

SWOT analýza je primárne metóda používaná v ekonomike, no aj v pedagogickom procese má svoj potenciál. Dá sa funkčne využiť ako evaluačný nástroj metódy zo strany učiteľa a žiakov. SWOT analýza je jednoduchý flexibilný nástroj, ktorý slúži ako podklad k ďalšiemu rozhodovaniu. Táto metóda slúži k zhodnoteniu určitej situácie pomocou jej pozitív a negatív. Konkrétne žiaci hodnotia

silné stránky, slabé stránky, príležitosti a hrozby. Názov je odvodený od počiatočných písmen ich označenia. Na základe usporiadaných informácií je možné skupine navrhnúť jednu zo štyroch možných stratégií.

Best Practice

& Příklad: SWOT analýza klienta A (žiak-absolvent SOŠ)

Silné stránky	Slabé stránky
Tvorivosť, iniciatíva, vytrvalosť, kontakty, skúsenosti z medzinárodných projektov, výborná (nadpriemerná) znalosť cudzieho jazyka, programátorské schopnosti, samostatnosť, zodpovednosť, líderstvo, presvedčivosť, cieľavedomosť.	Schopnosť presadiť sa, sebaaprezentácia, slabšie zvládanie stresových situácií, nedostatky v time manažmente.
Príležitosti	Hrozby
Ďalšie príležitosti na zvyšovanie kvalifikácie, možnosť získať certifikát (elektrotechnickej spôsobilosti), príležitosť pokračovať v spolupráci s regionálnymi zamestnávateľmi.	Nedostatok vhodných pracovných miest v regióne.

Zhrnutie v oblasti Best Practice:

Akčné plánovanie, tvorba projektov:

Best Practice

Jednou z pomôcok pre dobré definovanie cieľov podnikateľského plánu je technika SMART. Cieľ by mal byť podľa tejto techniky:

S – špecifický (specific) – pretože potrebujeme vedieť ČO

M – merateľný (measurable) – aby sme boli schopní určiť, čo sme dosiahli

A – akceptovaný (acceptable) – pre istotu, že všetci relevantní vedia a súhlasia

R – realistický (realistic) – aby bolo jasné, že stojíme nohami na zemi

T – termínovaný (time-frame) – pretože bez určenia termínu vyššie uvedené stráca zmysel

Niekedy sa ešte pridáva i (integrated) – integrovaný do organizačnej stratégie. Každý z uvažovaných projektových cieľov, vrátane míľnikov a iných priebežných cieľov, by mal byť SMART.

Zhodli sme sa, že ciele by sme mali definovať tak, aby boli:

Konkrétne.

Čo presne sa budeš snažiť dosiahnuť? Koľko ľudí sa zapojí alebo koľkých ľudí sa to týka? Koľko bude aktivít? Aké konkrétne problémy budú riešené? Aké zručnosti ľudia získajú? Čo sa po projekte

v jeho dôsledku zmení? Čo bude vytvorené?

Zložené.

Projekt musí byť rozložený na niekoľko cieľov, čo má niekoľko výhod: umožňuje to jednoduchšie plánovanie a kontrolu každého cieľa a celkového potenciálu, ktorý projekt ponúka. Okrem toho, počas hodnotení je jednoduchšie hodnotiť výsledky, ak sú ciele rozpísané. Pomáha to myslieť z hľadiska toho, čo bude dosiahnuté ako priamy výsledok a nepriamy výsledok; z hľadiska vzdelávacích a spoločenských cieľov; cieľov pre inštitúciu a cieľov pre účastníkov atď.

Hodnotiteľné.

Čím sú projekty konkrétnejšie, tým ľahšie sa hodnotia.

Časovo ohraničené.

Ciele môžu byť časovo rozdelené: krátkodobé, strednodobé a dlhodobé, v závislosti od projektu. Všetky ciele však musia mať v každom prípade presne stanovený čas potrebný na ich dosiahnutie.

Reálne.

Možnosti motivácie a posilnenia individuálnych právomocí, ktoré môže projekt so sebou priniesť, nedostanú konkrétnu podobu, ak ciele nie sú dosiahnuteľné.

Flexibilné.

Ciele a celý plán projektu sú cvičením v príprave a predvídaní niektorých aktivít smerujúcich k spoločnému zámeru.

Počas stretnutia prebiehali prezentácie členov, v ktorých popísali vlastné skúsenosti so žiackymi projektmi a ich možnosťami smerom k inovačnému, podnikateľskému projektu. Uvedenej téme sa budeme venovať v edukácii a zdieľať najlepšie získané skúsenosti.

- kľúčové body pri tvorbe individuálneho akčného plánu:

- Príprava k sebapoznaniu a podnikavosti
- Práca 4.0 a jej požiadavka na kľúčové kompetencie
- Priemysel 4.0 – požiadavky na digitálne a podnikateľské zručnosti.
- Vzdelávanie v koncepte 4.0 smeruje k tomu, aby absolventi boli schopní optimálne využívať osobné a odborné predpoklady pre úspešné uplatnenie sa, pre budovanie a rozvoj profesijnej kariéry, s čím súvisí potreba celoživotného vzdelávania sa.

Výber z dôležitých Pojmov: podnikavosť, proaktivita, kreatívne myslenie tvorivosť patria do kompetenčného profilu každého subjektu vo vzdelávacom prostredí. Iba učiteľ, ktorý tieto kompetencie začlení do profesijného portfólia, môže ich ďalej rozvíjať u svojich žiakov.

Best Practice:

Aktivita pre rozvoj sebapoznania a pozitívneho myslenia, podklad k tvorbe akčného plánu

Cieľom aktivity je rozvíjanie pozitívneho myslenia žiaka a povzbudenie ho k sebapoznaniu a sebauvedomeniu.

Vnímanie úspechu

- optimista: „*Je to moja zásluha.*“
- pesimista: „*Bola to náhoda, už sa mi to nepodari zopakovať.*“

Vnímanie neúspechu

- optimista: „*Ja za to nemôžem, stalo sa to len teraz (raz).*“
- pesimista: „*Ja som za to zodpovedný.*“

Veci môžeme meniť! Ak ste kladivom – vidíte všade okolo seba klinec. Prekonávanie prekážok prináša pozitívne emócie! Napíšte tri najväčšie prekážky, ktoré Vám „bránia“ byť úspešnejším.

Odporúčame pokračovať v ďalších aktivitách podľa plánu činností, nakoľko fungovanie klubu efektívne vplýva k zvyšovaniu úrovne kompetenčného profilu pedagogického zamestnanca v uvedenej problematike.

11. Vypracoval (meno, priezvisko)	Ing. Alica Jakubeová
12. Dátum	18.2.2021
13. Podpis	
14. Schválil (meno, priezvisko)	Ing. Katarína Hartmannová
15. Dátum	22.02.2021
16. Podpis	